

Koncepcja SP8

Koncepcja funkcjonowania i rozwoju Szkoły Podstawowej Nr 8 w Rzeszowie na lata 2018-2023

Przyszłość zaczyna się dzisiaj, nie jutro

Jan Paweł II

Spis treści:

1. Miejsce Szkoły Podstawowej Nr 8 w środowisku społecznym. Ogólne założenia koncepcji
2. Innowacyjność – kreatywność – rozwój
3. Twórczy nauczyciel – refleksyjny praktyk w najbliższej sferze rozwoju ucznia
4. Od edukowania do rodzicielskiego działania
5. Dyrektor – ogniwo spajające społeczność nauczycieli, uczniów i ich rodziców. Priorytety działania

Miejsce Szkoły Podstawowej Nr 8 w środowisku społecznym. Ogólne założenia koncepcji

*Troska o dziecko (...) jest pierwszym i podstawowym
sprawdzianem stosunku człowieka do człowieka*

Jan Paweł II

Szkoła to instytucja, z którą społeczność lokalna od wielu lat wiąże liczne nadzieje - placówka gwarantująca człowiekowi możliwość pełnego rozwoju, godnego życia, pozwalająca dążyć do udziału w kulturze. W wielu koncepcjach przypisywano jej rolę podmiotu wyrównującego szanse oświatowe jednostek i umożliwiającego społeczną mobilność osób i grup. Także

współcześnie niektórzy postrzegają szkołę jako instytucję społeczną, od której zależy ciągłość rozwoju kultury i cywilizacji. Szkoła ukształtowała się, jako instytucja dzięki, której jednostka uczy się koniecznych form współżycia w określonym społeczeństwie, jak i poznaje zasady samodzielnego życia w zmieniających się warunkach. Pozwala także na zdobywanie i gromadzenie doświadczenia, w określonych sytuacjach społecznych. Szkoła ujmowana w kategoriach wartości społecznej i podstawowej instytucji kształcenia i wychowania zapewnia odpowiednie warunki rozwoju uczniom, będąc nośnikiem wartości, doświadczeń oraz rozumienia świata i siebie, ale także miejscem zaspokojenia potrzeb wychowanków, kształtowania umiejętności, postaw i kompetencji.

Szkoła, w rozumieniu autora koncepcji jest przestrzenią wspólnych spotkań nauczyciela z uczniami, miejscem pozbawionym przykrych przeżyć, przestrzenią poszukiwania rozwiązań problemów nurtujących młode pokolenie. To optymalne środowisko, najbardziej sprzyjające rozwojowi dziecka. W takim ujęciu szkoła zorientowana jest na ucznia, co urzeczywistnia się w osobistym zaangażowaniu nauczycieli i rodziców w organizacyjną i pedagogiczną działalność placówki. To niezbędny element życia społecznego i warunków ciągłości kulturowej. Takie ujęcie owocuje uznaniem szkoły za instytucję przekazu dziedzictwa społecznego, budowania kulturowej tożsamości, przygotowującej jednostkę do funkcjonowania w dobie zmian społecznych, jak i umożliwiającej pełny osobowy rozwój młodego człowieka.

W praktyce, realizacja tak wyznaczonych celów wymaga opracowania koncepcji pracy szkoły, która warunkuje skuteczność pracy placówki i wiąże się ze wskazaniem kierunku działania, dla wszystkich podmiotów tworzących społeczność szkolną nauczycieli, uczniów i rodziców, a więc wspólnoty osób, które kierują się ustalonymi wartościami – tym, co dla nich cenne, ważne, w taki sposób przeżywane.

Opracowując koncepcję funkcjonowania i rozwoju szkoły bazowano na dotychczasowych osiągnięciach i możliwościach realizacyjnych Szkoły Podstawowej Nr 8 w Rzeszowie – wszak to placówka, która posiada ponad 100-letnią tradycję. To szkoła znana w środowisku, której wychowankowie odnosili liczne sukcesy w procesie edukacji, a także w życiu rodzinnym, zawodowym i społecznym. Także współcześnie uczniowie, nierzadko dzieci absolwentów mają liczne osiągnięcia edukacyjne osiągnięte pod kierunkiem dobrze wykształconej i doświadczonej pedagogicznie kadry nauczycieli, co obrazuje określone i akceptowane przez pedagogów, uczniów i rodziców cele i kierunki działania.

Takie założenia generują priorytety edukacyjne i organizacyjne. Zasadniczo główne aspekty planu rozwoju szkoły zostaną oparte na kategorii podmiotowego postrzegania trzech grup budujących społeczność szkoły: nauczycielach, uczniach i rodzicach. Dążono do zachowania wszelkich najistotniejszych walorów związanych z dotychczasowym funkcjonowaniem szkoły i dostrzeżeniem potencjalnych możliwości poszerzenia działalności dydaktyczno-wychowawczej oraz środowiskowej.

Uczniowie. Innowacyjność - kreatywność - rozwój

*Praca ma dopomagać człowiekowi do tego,
aby stawał się lepszym,
duchowo dojrzałym, bardziej odpowiedzialnym(...)*

Jan Paweł II

Dziecko - uczeń, jego edukacja jest cenną wartością, a dorośli członkowie społeczeństwa - zwłaszcza rodzice i nauczyciele powinni przyjmować wobec dziecka postawę szacunku i uznania, która wyraża się w sposobie egzystencji, współpracy z członkami wspólnoty, sensie i jakości życia, jak też dialogowych relacjach interpersonalnych. Dziecko, jego godność i dobro wpisane jest w wartości rodzinne i szkolne, szczególnie cenione przez wymienione podmioty. Dziecku - uczniowi przypisuje się wartość najwyższą i bezwzględną, uznając, iż w procesie wychowania, który jest podporządkowany dobru wspólnemu nie można przekreślić dobra osoby - dziecka, gdyż jemu przede wszystkim służy. Kierowanie się dobrem dziecka - dobrem osobowym prowadzi rodziców i nauczycieli w kierunku budowanie pomiędzy nauczycielami i rodzicami oraz dzieckiem współzależności emocjonalnej opartej na równoważeniu autonomii i kontroli oraz dążeniu do dialogu i harmonii w kontaktach interpersonalnych. Chodzi o chęć i potrzebę zauważenia i odkrywania wzajemnej odmienności, otwarcia, zbliżenia i poznania, jak też zrozumienia, wymiany i współpracy, dzięki czemu uczeń osiąga zrozumienie siebie i innych.

W procesie edukacji niewątpliwie ważne miejsce zajmuje nabywanie wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, ale przede wszystkim chodzi o wykorzystywanie ich podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów. Dlatego też dostrzec należy organizowanie aktywności uczniów Szkoły Podstawowej Nr 8 wokół:

- Kształtowania umiejętności uczenia się i komunikowania się w języku ojczystym i obcym, pracy zespołowej, myślenia matematycznego.
- Rozwiązywania problemów poznawczych.
- Wykonywania zadań, często ich znacznej liczby, które pozwalają na zapamiętywanie faktów, definicji.
- Wykonywanie powtarzalnych procedur, zastosowanie umiejętności i pojęć.
- Rozumowania, używania dowodów oraz argumentowania na podstawie analizy faktów.
- Ograniczonego stosowania doświadczeń, obserwacji przyrodniczych.
- Korzystania z informacji z różnych źródeł, uczestniczenia w zajęciach terenowych.
- Organizowania pracy w grupach.
- Tworzenia warunków do samodzielnego zdobywania wiedzy, zadawania pytań, odkrywania związków i zależności.
- Rozwijania zainteresowań oraz kształtowanie postaw (np. poczucia więzi ze wspólnotą)

lokalną, narodową).

- Udzielania odpowiedzi na pytania sprawdzające dotyczące rozumienia treści kształcenia, rozwiązywanych zadań,
- Przygotowywania się do często przeprowadzanych testów i sprawdzianów o strukturze zbliżonej do sprawdzianu zewnętrznego.

Proces edukacji dzieci i młodzieży powinien jednak być wyraźnie poszerzony o działania dające uczniowi nie tylko możliwość pamięciowego opanowanie treści, ale także rozbudzające ciekawość poznawczą wychowanka, chęć bycia uczonym, czerpania zadowolenia z procesu uczenia się. Dlatego też w pracy szkoły powinny pojawić się poniższe rozwiązania:

- Uatrakcyjnienie procesu nauczania i jego doskonalenie, w tym rozwijania umiejętności poszukiwania wiedzy i jej tworzenia w oparciu o bardziej zróżnicowane, aktywizujące i problemowe metody nauczania.
- Zwiększenia liczby sytuacji, podczas których uczniowie stosują wiedzę i umiejętności w sytuacjach nietypowych, budowania teorii, formułowania sądów i opinii wraz z ich uzasadnieniami, co sprzyja budowaniu krytycznej postawy wobec rzeczywistości.
- Umiejętności wykorzystania narzędzi matematyki w życiu codziennym oraz formułowania sądów opartych na rozumowaniu matematycznym.
- Zadawanie pytań przez uczniów i podsumowywanie przez wychowanków lekcji, wykorzystywanie pomiaru i innych technik naukowych na lekcjach.
- Posługiwanie się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi na zajęciach lekcyjnych w kategoriach wykraczających poza odtwarzanie filmów i prezentacji, na rzecz oceniania rzetelności wiedzy czerpanej ze źródeł internetowych.
- Zrezygnowanie z nadmiaru stosowania testów, bez dogłębnego uzupełnienia treści kształcenia.
- Pomoc uczniom w tworzeniu własnego warsztatu pracy intelektualnej, pełnego i świadomego uczestnictwa w życiu społecznym.
- Stosowanie w większym zakresie kreatywnego sposobu prowadzenia zajęć dodatkowych i wykorzystywania nowoczesnych teorii, w tym wielorakich inteligencji H. Gardnera w pracy z uczniami.

Chodzi o dostrzeżenie i zaakcentowanie w większym stopniu oczekiwań uczniów, których immanentną cechą jest dążenie do podejmowania aktywności na wielu polach związanych z edukacją - nie tylko jej wymiarem dydaktycznym - ale przede wszystkim kulturowym i społecznym. Takie działania obejmują wyznaczanie kierunku działania przez uczniów, wspólnie z nauczycielem, o realizację treści kształcenia według odwróconego modelu kształcenia, w którym najistotniejsze jest utrwalanie wiadomości wspólnie z nauczycielem, a nie przesuwanie tej czynności na aktywność ucznia w domu. W taki sposób budowana jest przestrzeń edukacyjna, która obejmuje wszystko to, co cenne, ważne, godne wysiłków, ukierunkowane na twórczą aktywność ucznia. Dla wychowanka w procesie zdobywania nowych wiadomości i umiejętności, najważniejszym jest, jak stwierdza E. Gruszczyk-Kolczyńska spełnienia pewnych warunków: „nie wyręczaj dziecka, mimo, że sam robisz to szybciej i lepiej (...) nie krytykuj, pozwól powtórzyć ćwiczenie tyle razy, aż dziecko odkryje właściwe rozwiązanie”. W sytuacji kurczącego się czasu i przestrzeni, i nieuzasadnionego pośpiechu w realizacji programu to jedno z najistotniejszych przesłań dla nauczycieli i rodziców.

Ponadto jako priorytetowe w pracy z uczniami w naszej szkole traktować należy:

1. Propagowanie nowoczesnych sposobów motywowania uczniów do aktywności poznawczej, oparte na dostrzeganiu mocnych stron ucznia i całego zespołu klasowego. Akcentowanie pożądanych stanów rzeczy, wskazywanie na możliwości rozwojowe, dostrzeganie potencjału w uczniu jest w świetle najnowszych badań P. G. Zimbardo najskuteczniejszym sposobem wzbudzania i podtrzymywania aktywności społecznej.
2. Otwarcie się społeczności uczniów pod kierunkiem nauczycieli na zewnątrz, na uczestnictwo w projektach europejskich związanych z edukacją. Chodzi tutaj nie tylko o uczestniczenie w programach wymiany uczniowskiej Erasmus +, ale także konkursach organizowanych w ramach osi priorytetowych Narodowego Centrum Badań i Rozwoju ukierunkowanych na praktyczne rozwiązania.
3. Budowanie wspólnoty uczniowskiej poprzez wewnątrzszkolny program „Jestem jak Twój starszy brat...”, polegający na swoistej opiece uczniów klas starszych nad młodszymi kolegami, co pozwoli budować postawy opiekuńcze wobec młodszych uczniów i poczucie odpowiedzialności ze strony starszych wychowanków. Ponadto przewiduje się położenie szczególnego nacisku na organizowanie działań między klasowych budujących integrację i kooperację pomiędzy klasami.
4. Koncentrowanie uwagi i działalności uczniów, w miarę ich umysłowego i społecznego dojrzewania na problemach własnego środowiska, poprzez włączenie uczniów do szerokich działań wolontarystycznych na rzecz bliższych i dalszych podmiotów funkcjonujących w otoczeniu, w tym domu pomocy społecznej, przedszkola.
5. Wdrażania uczniów do samodzielnego opanowywania i systematyzowania wiedzy przyswajanej z wielu źródeł. Na tej bazie rozwijania zdolności do refleksyjnego, krytycznego i kreatywnego odbierania jak też umiejętnego tworzenia komunikatów oraz wytwarzania wiedzy, czynnego kształtowania swojej mentalności i umiejętnego stosowania opanowywanej wiedzy do rozwiązywania rozmaitych problemów intelektualnych i praktycznych. Podkreślić także należy konieczność przygotowania uczniów do autoedukacji.

Autor koncepcji zakłada, że w tak nakreślonym modelu szkoły na miarę współczesności uczenie się jest aktywnym, uspołeczniającym procesem, w którym uczestnicy muszą nawzajem współdziałać znacznie ściślej niż dotychczas. Najwyższą wagę przypisuje umiejętności myślenia krytycznego i twórczego ucznia, które pozwala na werbalizowanie własnych doświadczeń, rozwijanie myślenia i samego języka. W procesie edukacji uczniowie korzystają z dokonań edukacji równoległej, w ramach ściśle ze sobą powiązanych treści nauczania. Uczniowie rozbudzają własną ciekawość poznawczą, jak też w sprzyjających warunkach potrafią być odpowiedzialni za rozwój własnych możliwości uczenia się.

Twórczy nauczyciel - refleksyjny praktyk w najbliższej sferze rozwoju

ucznia

*Należy zapewnić odpowiednie sytuacje wychowawcze,
szukając w sposób twórczy nowych dróg oddziaływania*

Jan Paweł II

Nowe zadania, które wyznacza się współczesnej szkole związane są z kształtowaniem wielowymiarowego, zdolnego do wykorzystania nowych osiągnięć nauki człowieka, który dla poznania i doskonalenia samego siebie i otoczenia świata potrafi przełożyć idee i wartości, na jakość jednostki. Nasuwa się wniosek, że współczesna szkoła ma być miejscem edukacyjnej szansy, w którym oferta edukacyjna dla wszystkich uczniów – nierzadko silnie zróżnicowanych pod względem uzdolnień, motywacji, postaw - pozwala wspierać tych najbardziej wybitnych, jak i takich, którzy uczą się najłabiej. Zdaniem J. Kerschensteinera „*Nauczycielem powinien zostać tylko ten, kto znajduje szczęście w przyczynianiu się do duchowego i psychicznego wzrostu innych ludzi, kto tyle ma w sobie czystej młodości, że ani ciężar przeżytych lat, ani życiowa dojrzałość, ani mózół codziennej pracy nie potrafią w nim zasypać tryskającego źródła niewzruszonej wiary w zwycięską moc ogólnoludzkich ponadczasowych wartości*”. Nie ma ucznia bez nauczyciela i nauczyciela bez ucznia, a podstawowa misja życiowa nauczyciela to pomoc wychowankowi w odnajdowaniu jego człowieczeństwa. Mądry/dojrzały nauczyciel to taki, który posiada samodzielność poznawczą, umożliwia krytyczne poznanie rzeczywistości, czyli szybkie diagnozowanie i wyjaśnianie zjawisk zarówno w wymiarze jednostkowym jak i grupowym, próby eksperymentowania i stosowania innowacyjnych metod kształcenia i wychowania, działalność badawczą, samodzielność w przetwarzaniu teoretycznej wiedzy dydaktycznej oraz docieranie do źródeł informacji dydaktycznej, postrzeganie i formułowanie ważnych problemów społecznych, wreszcie podejmowanie trafnych decyzji.

Działalność nauczycieli w Szkole Podstawowej Nr 8 ocenić należy wysoko zwłaszcza w świetle dokumentów związanych z zewnętrzną ewaluacją. Z analizy dokumentacji wynika, że od wielu lat nauczyciele podejmują działania w zakresie:

- Skutecznego przekazywania treści wynikających z podstawy programowej, o czym informują wysokie wyniki uczniów uzyskiwane w ramach testów kompetencji. Wyniki szkoły na ogół mieszczą się w 8 staninie.
- Indywidualizacji procesu edukacji w odniesieniu do oczekiwań uczniów o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych.
- Dostosowywania poziomu trudności zadań do możliwości uczniów, stosowanie kart pracy, różnicowanie poziomu trudności zadań, udzielanie dodatkowych wskazówek, różnicowanie poziomu trudności prac domowych (zadania trudniejsze dla chętnych).
- Motywowania uczniów do podejmowania aktywności poznawczej w wielu obszarach.
- Kształtowania u uczniów umiejętności twórczego myślenia i rozwiązywania problemów.
- Opracowania i realizacji programów doskonalących dostosowanych do indywidualnych

- potrzeb uczniów, w tym niepełnosprawnych i ze specyficznymi trudnościami w nauce.
- Angażowania uczniów do planowania lekcji, wspólnego działania, pracy grupowej i realizacji projektów.
 - Rozwijania uzdolnień i zainteresowań uczniów przez udział w różnych konkursach i olimpiadach.

Zachodzi jednak konieczność poszerzenia tej działalności o zadania wynikające z pełnienia roli nauczyciela *innovatora*, czyli szerszego, kreatywnego spojrzenia na nowe zadania w edukacji uczniów. Działania nowatorskie nauczyciela obejmują wspomaganie i pobudzanie naturalnej aktywności dziecka, dostosowanie stylu pracy nauczyciela do możliwości i indywidualnych predyspozycji dziecka – doskonalenie metod pracy (stosowanie metod i technik aktywizujących), prowadzenie dialogu z uczniami, analizowanie sukcesów i porażek uczniów w kontekście rzeczywistości rodzinnej, zdrowotnej dziecka. Nauczyciel - *innovator* stosuje zróżnicowane formy kontroli i oceny osiągnięć szkolnych, tworzy nowoczesny warsztat pracy pedagogicznej, podejmuje dodatkowe zadania edukacyjne, które wykraczają poza treści prowadzonych zajęć, tworzy programy autorskie lub modyfikuje realizowane. Dlatego też założono poszerzenie działalności nauczycieli o:

- Dążenie do kształtowania postawy badawczej u uczniów wyrażającej się w tendencji do rozpoznawania problemów i do samodzielnego ich rozwiązywania, co wiąże się ze stosowaniem w większym zakresie metod problemowych i aktywizujących.
- Propagowania edukacji zorientowanej transgresyjnie, zwiększanie roli procesów antycypacji, myślenia dywergencyjnego. Adaptacja kreatywna ma zasadnicze znaczenie, a kodowane przez dzieci dane są środkiem, a nie celem kształcenia. Koncepcja podmiotowości realizowana w tym ujęciu zakłada, że człowiek staje się sprawcą, a nie odbiorcą informacji.
- Wykorzystywanie w większym stopniu osiągnięć z zakresu neurodydaktyki, w tym technik szybkiego uczenia się.
- Propagowanie sposobów skutecznego motywowania uczniów do uczenia się. Wykorzystywanie mechanizmów skutecznego wygaszania zachowań niepożądanych.
- Włączenie w proces edukacji w większym stopniu rodziców, wykorzystanie ich potencjalnych, często niewykorzystanych lub nieujawnianych możliwości. Wprowadzenie autorskiego rozwiązania polegającego na prowadzeniu elementów zajęć zwłaszcza w klasach młodszych przez rodziców, co pozwala budować działania rodziców i nauczycieli na rzecz wspólnego dobra całej klasy.
- Korzystania w większym stopniu z edukacji równoległej urzeczywistnianej w bogatym kulturowo pozaszkolnym otoczeniu życia dziecka przez instytucje, stowarzyszenia, organizacje i inne podmioty środowiskowe. Podjęcie działalności dośrodkowej i ośrodkowej a w perspektywie kilku lat środowiskowo-rozszerzonej, która procesowi edukacji nada znamiona aktualności, innowacyjności, różnorodności i adekwatność wobec potrzeb i oczekiwań ucznia.
- Budowanie atmosfery życzliwości i relacji opartych na współpracy i partnerstwie w gronie pedagogicznym.

W swych zamierzeniach główny nacisk autor koncepcji kładzie na połączenie w procesie

dydaktycznym przez nauczyciela ról: profesjonalisty, osoby skutecznie wykorzystującej swoje przygotowanie przedmiotowe i metodyczne, wychowawczy, jednostki twórczej, innowacyjnej pracującej dla dobra dziecka.

Rodzice. Od edukowania do rodzicielskiego działania

Każdy urzeczywistnia siebie

przez bezinteresowny dar z siebie samego

Jan Paweł II

Aktywny udział rodziny w życiu szkoły i społeczności lokalnej prowadzi do partycypacji społecznej, obejmującej udział rodziców w formalnych i nieformalnych procesach samoorganizacji, zmierzających do podniesienia efektywności procesu edukacji oraz polepszenia warunków życia w środowisku. Aktywizacja rodziny na terenie placówki umożliwia włączenie całej społeczności rodziców w proces współdecydowania w istotnych obszarach kształcenia i wychowania dziecka-ucznia, jak też sposobach funkcjonowania placówek oświatowych. Pomimo oczywistych zalet przedstawionego rozwiązania mobilizacja rodziców do uczestnictwa w życiu szkoły napotyka na liczne trudności. Dzieje się tak dlatego, iż z jednej strony rodzice traktują dziecko jako wartość najwyższą angażując swoją wolę i wysiłki, aby kierować się w życiu dobrem dziecka, a z drugiej środowisko rodzinne przyczynia się do powstawania zaburzeń w rozwoju dziecka, których źródła dopatrywać się należy w postępującej dysfunkcjonalności i patologizacji zachowań członków rodziny. Zatem urzeczywistnianie powyższych wartości w procesie edukacji wymaga realnych działań ze strony rodziny i szkoły, a także przedstawicieli środowiska związanych z rozpoznawaniem określonych przedmiotów, stanów rzeczy jako wartościowych, jak też upowszechnianiem odpowiedniego na nie reagowania.

Budowanie rodzicielskiej aktywności na terenie Szkoły Podstawowej Nr 8 w Rzeszowie autor koncepcji chce oprzeć na stworzenia odpowiednich warunków i stosowania właściwych sposobów pobudzania działania jednostek i grup, związanych z wywoływaniem, współdziałaniem i integracją. Pierwsza z wymienionych strategii obejmuje ujawnienie oraz rozpoznanie wszelkich możliwości i zainteresowań osób zaangażowanych w realizację zadania. Współdziałanie wiąże się z podziałem zadań, podporządkowaniem innym jeśli to konieczne i wymianą informacji w czasie wspólnych działań. Natomiast integracja ma podwójny wymiar. Z jednej strony umożliwia stworzenie odpowiedniego klimatu i więzi emocjonalnych pomiędzy współpracującymi osobami. Z drugiej pozwala na scalanie wiedzy i doświadczeń należących do jednostek w taki sposób by wszyscy rodzice mogli z niej korzystać dążąc do wspólnych celów. Chodzi o stworzenie warunków do wyłaniającego się

przywództwa polegającego na obejmowaniu pozycji znaczącej przez rodziców – liderów, potrafiących dostrzegać nowe rozwiązania, zjawiska i trendy.

Zgromadzone przez autora koncepcji dane wynikające z posyłania własnego dziecka do Szkoły Podstawowej Nr 8 przez kilka lat wskazują, że działania społeczności rodziców w placówce są jasno określone i widoczne. Jednakże specyfika środowiska lokalnego, zwłaszcza odnosząca się do uczniów pochodzących z rejonu szkoły wskazuje na konieczność podjęcia działań w kilku obszarach:

- Podjęcia pracy z rodzinami niewydolnymi wychowawczo, dysfunkcjonalnymi i patologicznymi w kategoriach wychowawczego wzmocnienia rodziny, poprzez ustalanie odpowiednich sposobów działania na rzecz dziecka i innych członków rodziny. Nawiązanie bliskiej, systematycznej współpracy z podmiotami statutowo pracującymi na rzecz rodziny w sytuacjach trudnych w tym z pracownikami socjalnymi, dzielnicowymi.
- Rozbudzania większego zaangażowania całej społeczności rodziców w pracę na rzecz edukacji własnych dzieci w szkole. Wprowadzenie planów współpracy z rodzicami, który pozwoli z dużym wyprzedzeniem wybierać, proponować i realizować działania na terenie szkoły wszystkim rodzicom.
- Budowanie sieci społeczności rodziców, początkowo w klasach, aby w perspektywie kilku lat upowszechnić działanie na rzecz sieci międzyklasowych. Wyodrębnienie miejsca dla rodziców w szkole, przestrzeni, w której rodzice mogą czuć się u siebie.
- Rozwijanie dialogu pomiędzy rodzicami, nauczycielami i uczniami. Wzmocnienie i unowocześnienie obszarów, form współpracy z rodziną ucznia, wprowadzenie nowoczesnych sposobów kontaktowania się nauczycieli z rodzicami, kontakty pocztą elektroniczną, dzienniki internetowe, trójpodmiotowe wywiady, opracowanie indywidualnych planów zamierzeń odnośnie ucznia i jego rodziny, wstępne i końcowe spotkania informacyjne, system błyskawicznego informowania się nauczycieli i rodziców, jak też optymalizowanie współpracy z podmiotami udzielającymi pomocy i wsparcia rodzinie uczniów.

Główny cel w omawianym obszarze to budowanie postaw partycypacyjnych u rodziców, w zakresie partycypacji strukturalnej, działaniowej i ideacyjnej.

Dyrektor - ogniwo spajające społeczność nauczycieli, uczniów i ich rodziców. Priorytety działania

Przyszłość zaczyna się dzisiaj, nie jutro

Jan Paweł II

Przed dyrektorem Szkoły Podstawowej Nr 8 stoi szeroki zakres zadań i płaszczyzn działania. Z jednej strony musi być podmiotem otwartym na dokonujące się zmiany, umiejącym je akceptować, dokonującym właściwej interpretacji przemian edukacyjnych i społecznych, osadzającym w tej perspektywie własne myślenie, gdyż wyznacza kierunki organizacyjnej i strukturalnej pracy szkoły. W drugiej stronie stoi przed nim zadanie aktywnego uczestnictwa w procesie edukacyjnym, inicjowanie samodzielnej działalności poznawczej uczniów, słuchaczy i nauczycieli oraz koordynowanie pozaszkolnych wpływów edukacyjnych. A zatem, to człowiek twórczy, doradca, przewodnik, sprawny negocjator, szanujący kolegialne podejmowania decyzji, umiejący współpracować i poszukiwać kompromisów.

Praca szkoły winna podlegać ciągłemu nadzorowi. Sprawny i skuteczny nadzór pedagogiczny sprawowany przez dyrektora szkoły sprzyja podwyższaniu jakości jej pracy a zasady jego organizacji muszą być czytelne i znane nauczycielom. Warto, aby szkoła prowadziła wewnętrzny pomiar jakości pracy szkoły we własnym zakresie, upewniając się, że robi się coś tak jak trzeba i wyłapując ewentualne niedociągnięcia, przy jednoczesnej eliminacji zbędnej dokumentacji tych działań. Na podstawie takich badań, można wyraźniej wskazać mocne strony szkoły oraz jej problemy a ich analiza pozwala na dokonywanie ewaluacji w programie rozwoju. Jednocześnie dyrektor powinien sporządzać rzetelne sprawozdanie stanowiące źródło informacji dla organu sprawującego nadzór pedagogiczny, organu prowadzącego szkołę oraz społeczności szkolnej.

Istotne jest, aby wyniki wewnętrznego mierzenia jakości były zbieżne z wynikami zewnętrznego mierzenia jakości. Dyrektor powinien wspierać kadrę w podnoszeniu jakości jej pracy poprzez tworzenie szans równego rozwoju, organizowanie opieki nad początkującymi nauczycielami, nadzorowanie i ocenianie pracy każdego nauczyciela, docenianie sukcesów i eliminację niedociągnięć nauczycieli.

W skład ról kierowniczych dyrektora szkoły wchodzi: kierowanie procesami pedagogicznymi, opiekowanie się uczniami i wychowankami, przewodzenie radzie pedagogicznej, pełnienie nadzoru pedagogicznego nad działalnością, nauczycieli i wychowawców, spełnianie funkcji gospodarza zakładu pracy, a więc dbanie o warunki materialno-techniczne miejsca nauki i pracy, wydawanie określonych decyzji administracyjnych dotyczących zwłaszcza obowiązków szkolnego, zatrudnianie i zwalnianie pracowników szkoły.

Jest rzeczą pewną, że dyrektor szkoły musi stawiać nauczycielom wysokie, lecz realne wymagania i motywować kadrę pedagogiczną, aby szkoła funkcjonowała na najwyższym poziomie, a praca nauczycieli była bardziej twórcza i efektywna. Dyrektorzy szkół, którzy rozumieją motywującą rolę organizacji pracy szkoły, potrafią skutecznie wpływać na podnoszenie motywacji nauczycieli poprzez taki przydział zadań, które będą odpowiadały zainteresowaniom i uzdolnieniom nauczycieli. Tworzenie atmosfery aprobaty dla innowacji, inicjatywy, poprzez pobudzanie do przyjęcia postawy twórczej w zawodzie wytwarza się sytuacja stymulująca nauczyciela do podnoszenia jakości działania na polu nauczania i wychowania. Jakość nauczania w dużym stopniu zależy od jakości pracy nauczycieli.

Nauczyciele w Szkole Podstawowej Nr 8 cechują się bardzo wysokim poziomem posiadanych kwalifikacji formalnych. Analizując rozwój kwalifikacji nauczycieli należy zauważyć, że oferta

kierowanych do nich szkoleń jest bardzo szeroka. Dla większości z nich nie funkcjonuje jednak system kontroli ich jakości czy efektywności.

Dyrektor szkoły powinien być świadomy wszelkich mechanizmów wpływających na poziom i jakość pracy w swoim gronie pedagogicznym. Powinien stwarzać takie warunki pracy, aby wszyscy nauczyciele, niezależnie od wieku i stażu pracy, czuli się potrzebni i doceniani. Oprócz wiedzy i umiejętności warunkiem skutecznego działania jest także właściwa motywacja działania. Ważne jest, aby zarówno dyrektor szkoły jak i jego podwładni dostrzegali ewentualne korzyści swojego zaangażowania i wysiłku. Dyrektor musi posiadać umiejętność właściwego wykorzystywania motywacji, aby zarządzanie szkołą stało się pasmem skutecznych działań.

Istotne zadania dyrektora w kolejnych latach pracy:

1. Koncentrowanie pracy dydaktyczno-wychowawczej wokół istotnych wartości, takich jak odpowiedzialność, wolność, uczciwość i pracowitość oraz dialog. Ponadto szacunek, zrozumienie i otwartość dla drugiego człowieka, prowadząca do działań wolontarystycznych na rzecz rówieśników i społeczności.
2. Osobowe traktowanie ucznia, w kategoriach podmiotu współdecydującego o procesie edukacji, stosownie do swoich możliwości wynikających z wieku rozwojowego. Uczniowie powinni się kształcić i rozwijać na każdym etapie nauki, postrzegać szkołę jako miejsce i źródło motywacji do uczenia się i rozwijania swoich umiejętności. Szczególnie ważne jest to w szkole podstawowej, w której nauczyciel jest nie tylko pedagogiem, ale i mistrzem ukierunkowującym rozwój, identyfikującym możliwości wychowanka i jego zainteresowania.
3. Dzieci i młodzież potrzebują wyzwań, którym mogą sprostać, adekwatnych sposobów motywacji, pozytywnych odniesień i przykładów. Szkoła nie może zapewniać jedynie pedagogicznego zaplecza, ale być miejscem kształtowania wrażliwości na innych ludzi i na świat. W szkole podstawowej ważne jest przede wszystkim indywidualne podejście do ucznia i rozwijanie kreatywności, twórczości i indywidualności wychowanka.
4. Upowszechnianie w procesie dydaktycznym nowoczesnych sposobów uczenia się opartych na osiągnięciach współczesnej psychologii i neurodydaktyki. Istotą współczesnej szkoły, jak pisze B. Śliwerski jest nauczyć ucznia jak się skutecznie uczyć.
5. Prawidłowe diagnozowanie i rozpoznawanie predyspozycji zawodowych każdego ucznia, tak by uzyskał on szansę rozwoju i wyboru adekwatnej drogi kształcenia – w cyklu kształcenia ogólnego, czy zawodowego na poziomie szkoły branżowej lub technicznej. Realizacja tak sformułowanego postulatu wymaga starannego przygotowania do realizacji doradztwa zawodowego w szkołach podstawowych.
6. Wykorzystanie nowoczesnych sposobów komunikacji z rodzicami, poprzez systematyczne aktualizowanie informacji o wydarzeniach szkolnych na stronie internetowej szkoły. Dokonanie modernizacji strony w kategoriach jej uwspółcześnienia i uwzględnienia najnowszych trendów w tym zakresie. Upowszechnianie komunikatów dotyczących sukcesów uczniów. Budowanie klimatu wartościowania osiągnięć, choćby najmniejszych każdego ucznia i każdej klasy.
7. Szerokie otwarcie się na społeczność rodziców, w kategoriach pierwszych i najlepiej zorientowanych wychowawców dziecka. Korzystanie z ich wiedzy o charakterze

praktycznym i osobistym, bowiem największe znaczenie dla praktyki edukacyjnej ma wiedza osobista podmiotów.